INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	**Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9**
Projekt MŠMT ČR:	**EU PENÍZE ŠKOLÁM**
Číslo projektu:	**CZ.1.07/1.5.00/34.0536**
Název projektu školy:	**Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice**
Šablona III/2:	**Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT**
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_MAT_416
Předmět:	Matematika
Tematický okruh:	Rovnice, nerovnice a jejich soustavy
Autor, spoluautor:	Mgr. Jiří Domin
Název DUMu:	Vietovy vzorce
Pořadové číslo DUMu:	16

Stručná anotace:

Prezentace obsahuje základní typy normovaných kvadratických rovnic, které lze řešit rozkladem za pomoci Vietových vzorců.

Ročník:	1.
Obor vzdělání:	63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, 65-42-M/02 Cestovní ruch
Metodický pokyn:	Materiál je určený pro výuku na interaktivní tabuli. Žáci použijí poslední stránku předváděcího sešitu k ověření pochopení Vietových vzorců.
Výsledky vzdělávání:	Prezentace obsahuje základní typy normovaných kvadratických rovnic
Vytvořeno dne:	13. 5. 2013

Vietovy vzorce

(vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice)

Připomeňme si:

- *rovnici ve tvaru* $ax^2 + bx + c = 0$ *nazýváme:*

- *je-li koeficient a=1, pak se rovnice nazývá:*

- *vyřešte rovnici:* $x^2 + 2x - 8 = 0$

Podívejme se nyní na to, jaký je vztah mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice:

$$x^2 + 2x - 8 = 0$$

$a = 1$

$b = 2$

$c = -8$

$x_1 = 2$

$x_2 = -4$

$$x^2 + 2x - 8 = 0$$

$$a = 1$$
$$b = 2$$
$$c = -8$$

$$\Rightarrow \quad x_1 + x_2 = -2$$
$$x_1 \cdot x_2 = -8$$

$$\Rightarrow \quad 2 + (-4) = -2$$
$$2 \cdot (-4) = -8$$

$$\Rightarrow \quad \boxed{\begin{array}{l} x_1 = 2 \\ x_2 = -4 \end{array}}$$

Jsou-li x_1, x_2 kořeny normované kvadratické rovnice $ax^2 + bx + c = 0$ ($a = 1$, b, c jsou libovolná reálná čísla), pak pro ně platí vztahy:

$$x_1 + x_2 = -b$$

$$x_1 \, . \, x_2 = c$$

Tyto vztahy nazýváme Vietovy vzorce, využíváme je při řešení jednoduchých normovaných kvadratických rovnic, jejichž kořeny jsou celá čísla.

PŘ1: Vyřešte rovnice s využitím Vietových vzorců:

a) $x^2 - 6x - 7 = 0$ $\Rightarrow$ $\Rightarrow$

b) $x^2 - 13x + 40 = 0$ $\Rightarrow$ $\Rightarrow$

c) $x^2 + 7x + 12 = 0$ $\Rightarrow$ $\Rightarrow$

PŘ2: V kvadratické rovnici $x^2 + bx + c = 0$ určete koeficienty b a c tak, aby jejími kořeny byla čísla 3 a -7.

PŘ3: Pomocí Vietových vzorců řešte kvadratické rovnice:

a) $x^2 - 5x + 6 = 0$

b) $x^2 + x - 2 = 0$

c) $x^2 - 2x + 1 = 0$

PŘ4: V kvadratické rovnici $\boldsymbol{x^2 + bx + c = 0}$ určete koeficienty ***b*** a ***c*** tak, aby jejími kořeny byla čísla ***1*** a ***-1***.

PŘ5: Zapište normovanou kvadratickou rovnici, jejímiž kořeny jsou čísla ***2*** a ***5***.

PŘ3: Pomocí Vietových vzorců řešte kvadratické rovnice:

a) $x^2 - 5x + 6 = 0$

b) $x^2 + x - 2 = 0$

c) $x^2 - 2x + 1 = 0$

a) $x_1 + x_2 = 5$, $x_1 \cdot x_2 = 6$ $\Rightarrow$ $x_1 = 2$, $x_2 = 3$

b) $x_1 + x_2 = -1$, $x_1 \cdot x_2 = -2$ $\Rightarrow$ $x_1 = -2$, $x_2 = 1$

c) $x_1 + x_2 = 2$, $x_1 \cdot x_2 = 1$ $\Rightarrow$ $x_1 = 1$, $x_2 = 1$ $\Rightarrow$ $x = 1$

PŘ4: V kvadratické rovnici $\boldsymbol{x^2 + bx + c = 0}$ určete koeficienty $\boldsymbol{b}$ a $\boldsymbol{c}$ tak, aby jejími kořeny byla čísla ***1*** a ***-10***.

$\Rightarrow$ $x_1 = 1$

$x_2 = -10$

$\Rightarrow$ $x_1 + x_2 = -9$ $\Rightarrow$ $b = 9$

$x_1 \,.\, x_2 = -10$ $\Rightarrow$ $c = -10$

PŘ5: Zapište normovanou kvadratickou rovnici, jejímiž kořeny jsou čísla ***2*** a ***5***.

$a = 1$

$\Rightarrow$ $x_1 = 2$

$x_2 = 5$

$\Rightarrow$ $x_1 + x_2 = 7$ $\Rightarrow$ $b = -7$

$x_1 \,.\, x_2 = 10$ $\Rightarrow$ $c = 10$

$\Rightarrow$ $x^2 - 7x + 10 = 0$

Použité zdroje:

ODVÁRKO, Oldřich, Jana ŘEPOVÁ a Ladislav SKŘÍČEK. *Matematika pro střední odborné školy a studijní obory středních odborných učilišť*. 6. vyd. Praha: Prometheus, 1996, 142 s. Učebnice pro střední školy (Prometheus). ISBN 80-719-6042-X.